

Rusi odbili nemške napade - Poskušanje novega orožja

NEZASLIŠANA NEMŠKA GROZODEJSTVA NA RUSKEM

Nemški poizkusi, da bi potisnili Ruse preko reke Don izjavljani. — Timošenko napada na severu. — Rusi objavljajo sezname nezaslišanih grozodejstev, ki so jih uganjali Nemci v zasedenih krajih.

Moskva, Rusija. — Po več dnevnem bolj mirnem stanju na ruski fronti, so Nemci včeraj vrgli kakih 1000 pešcev, in 10 tankov v boj južno od Izjuma, da bi v ovinku reke Donec potisnili Ruse preko reke in tako dobili priložnost iz rečnega ovinka priti za ruski hrbet. Rusi so to nakano opazili in so nemški napad uspešno odbili. Več kakor dvesto Nemcev je bilo ubitih in več tankov uničenih.

V Kavkazu ruske čete nadaljujejo z napadi in zgleđa, da bodo Nemce iztisnili iz Tamanskega polotoka. Kakih 12 milj od črnomoškega obrežja nad Novorosijskom so Rusi zasedli železniško postajo v Bakanskaji. Poznejši nemški protinapadi so bili odbiti.

Na severno zapadni fronti je otvoril nove aktivnosti maršal Timošenko. Blizu Staraje Ruse so ruski oddelki zasedli več ugodnih pozicij pod Ilmen jezerom. Po drugih delih front se vrše le artilerijski dvoboji in manjši spopadi med patroljami.

V London došla ruska poročila odkrivajo velika grozodejstva, ki so jih izvrševali Nemci po okupiranih ruskih ozemljih. Zdjaj, ko so Rusi potisnili Nemce nazaj se odkrivajo strašni barbarski zločini. Poročilo pravi, takega iztrebljevanja ljudi zgodovina še ne pozna. Hitlerjevi naziji trpinčijo in morijo vse, ki niso z njimi. One, ki so sposobni za kakor delo pa odvajajo, kakor sužnje na prisilno delo v Nemčijo. V Vjazmi so izmed 5000 hiš razun 51 poslopj vse razdejali in uničili. V Vjazmi je moralo 34 mož in žena iz kopati lastne grobove, nakar so jih ustrelili. Slična grozodejstva se kar vlečejo tudi po vseh drugih pokrajinah. Rusko po-

ZRAČNI BOJI PRI TUNIZIJI

Amerikanci uničili 48 nemških letal v enem dnevu.

Zavezniški stan, Afrika. — Na tunizijskih tleh, kolikor je teh še v nemških rokah se vrše operacije bolj počasi. Gorovja, podminirana polja in druge ovire zahtevajo previdnosti. Zivahni pa so boji v zraku. Zavezniški letalci že cel teden posvečajo posebno pazno osišnim konvojem, ki dovažajo municijo in zaloge Nemcem in Italijanom. Mnogo ladij so zadnje dni potopili. V včerajšnjih bojih pa so uničili vsega skupaj 48 nemških letal. Med temi je bilo 18 velikih Junker transportnih letal.

KITAJCEM GROZI LAKOTA Chungking, Kitajska. — Kitajske oblasti apelirajo za splošno pomoč radi pomanjkanja živeža. V Honan provinciji je ravnokar pregled ugotovil, da tam trpi nad pet milijonov ljudi pomanjkanje, od katerih bo mnogo pomrlo, če ne pride pomoč v kratkem.

AMERIŠKI LETALCI UNIČILI 182 LETAL JAPONCEM

Ameriški stan, Kitajska. — Na Kitajskem se nahaja najmanjša skupina ameriških letalcev, ki vadijo Kitajce letalstva, a se tudi udeležujejo bojev. Ti letalci so lansko leto izstrelili 182 japonskih letal nad kitajskim ozemljem, pravi poročilo.

ročilo omejnja, da ruske oblasti imajo imena nemških poveljnikov in častnikov in da vsi bodo po vojni za nečloveške zločine odgovarjali.

OPA DOLOČILA CENE PERUTNINI

Chicago, Ill. — Urad za kontrolo cen in odmerjevanje (Office of Price Administration), določa višino cenam za perutnino in sicer: Kokoši za praženje (broilers) 39½c za funt; spomladne za pečenje 5 funtov težke ali več, 47c; petelini pod 5 funtov 39c; nad 5 funtov težki 40½c; kapuni 7 funtov težki in več po 49c; pod sedem funtov težki 51c; stare kokoši pod 3½ funtov težke po 34½c; nad 3½ funte težke in več po 38c; stari petelini pod 5 funtov težki 28½c; nad 5 funtov težki in več po 30c; mladi purani pod 16 funtov po 49c; nad 16 funtov težki 47c; stari purani nad 20 funtov težki po 43½c; od 16 do 20 funtov 44½c; lažji pod 16 funtov po 46½c.

SE BESEDO O SLOVENSLEM LETALCU, KI JE SODELOVAL PRI NAPADU

Chicago, Ill. — Včeraj smo na tem mestu poročali, da je bil med skupino letalcev, ki so napadli osišni konvoj blizu Sicilije tudi letalski saržent Slovenec Joka Jakše. Naj k temu dodamo, da ta vrli letalec je sin znane slovenske družine Mr. in Mrs. Antona Jakše iz So. Chicage, kjer vodijo že več let grocerijo in mesnico. Njegov oče Mr. Anton Jakše prihaja iz Uršnih Sel pri Novem mestu, njegova mati Mrs. Margareta Jakše (rojena Šutej), je pa doma iz Dolnje Podgore, fara Stari trg ob Kolpi. K častnim uspehom njihovega junaškega sina jim prav iskreno čestitamo!

DANCI NADALJUJEJO S SABOTAŽO KLJUB GROZNJAM

Stockholm, Švedska. — Danci nadaljujejo s sabotažami v danskih tovarnah, kjer se delarzne izdelke za Nemce. Parlamentarni odbor je objavil te dni prošnjo na vse Dance, naj složno sodelujejo z nemškimi oblastmi, ker te grozijo, da če sabotaža na Danskem ne bo jednala, da bodo naziji zasegli danska sodišča in začeli sami soditi in kaznovati Dance, kakor to delajo po drugih deželah. Kljub tej groznji sabotiranje na Danskem narašča.

NOVA 85 TONSKA OGROMNA TRANSPORTNA LETALA

Henry J. Kaiser, sloviti ladjedelnikar ima v zamisli veliko kovnasto letalo, ki bo tehtalo 175,000 funtov. — Letalo bo naredilo lahko 17,500 milj dolg polet brez pristanka. — Novo orožje proti submarinom in letalom.

KRIŽEM SVETA

Columbus, Ohio. — Senatna zbornica države Ohio je sprejela predlog s 27 glasovi proti 1, da se v državi začne prodajati likerje na odmerke. Vzrok zato se navaja pomanjkanje likerjev v državi. Za one, ki bi grešili zopet novi zakon, je določena kazen \$50 v denarju in 30 dni zapora.

London, Anglija. — Grški submarin Papanicolis je potopil v sredozemskem morju manjši tovorni parnik, ki je vozil med Italijo in Afriko, pravi poročilo. Grški submarin je priključen angleškemu brodogovju v Sredozemlju.

Washington, D. C. — Odboja za vojno produkcijo dobiva zadnje dni poročilo, da v gotovih delih dežele pomanjkuje piva. To pa zato, ker razvažanje piva trpi radi odmerjevanja gasolina in gumijastih obročev. Po nekaterih krajih zaračunava jo za razvažanje odjemalcem piva posebej.

Moskva, Rusija. — Sem došla poročila omenjajo, da je Rommel premedil svoj stan v Italijo in bo odtam dirigiral operacije v Tuniziji. Drugo poročilo pa omenja, da je Rommelu izročeno vrhovno poveljstvo nad vsemi nemškimi in italijanskimi četami v Tuniziji in Italiji.

London, Anglija. — V neko neimenovano angleško pristanišče je dospelo te dni večje število novih kanadskih letalcev in oddelek ženskega pomorskega kora iz Kanade. Angleži bodo letos zelo pomnožili svoje zračne napade na osišne dežele.

Portland, Oregon. — Amerikanci se dolgo nismo mogli odločiti za vojno, dasi je že davno kazalo, da se ji izogniti ne bomo mogli. Toda, ko je prišel znani zahrbtni napad dne 7. decembra 1941, tedaj se je vsa dežela prebudila, zavihala rokave in šla na delo, da se oboroži in da porazi svoje sovražnike.

Danes po 15 mesecih napada je ameriška industrija v kolosalnem obratu, kakršnega svet še v nobeni deželi ni videl. Toliko razpita pripravljeno Nemčije, že dalj časa blede in je že zasenčena od ameriške gigantske vojne industrije. Vse to je pa le začetek. Ameriški inženirji, ki so na delu z istim pogonom, kakor so bili preje v obratu kolosalnega ameriškega businesa, zdaj noč in dan delajo na novih načrtih, da se zboljša naše orožje in se z njim toliko hitreje pospeši zmaga nad sovražniki demokracije.

Henry Kaiser, sloviti ladjedelnikar, ki gradi Ameriki in zaveznikom ladje vseh tipov, hitreje, kakor jih morejo sovražniki potapljati objavlja deželi novo vest, da bo zgrajeno (Dalje na 4. strani)

OBLAST ZNIŽUJE CENE MESU

Chicago, Ill. — V chicaškem okrožju bodo z 15. aprilom znižane cene govejemu, telečjemu, in kostrunovemu mesu. Znižanje bo od 2 do 4 cente pri funtu. Cene se spreminjajo s kvalitnimi vrstami mesa. Glede prodajnih cen so že zdaj določene kazni, da odjemalec lahko toži trgovca za \$50.00 odškodnine in sodnijske stroške, če mu zaračuna višje cene, kakor so določene od oblasti.

VESTI O DOMOVINI

Mladina v Ljubljani pomaga upornikom. — Na novo uvedena policijska ura. — Gerilci pobili 200 vojakov nemške posadbe v Samoboru. — Vrednost italijanske lire padla po padcu Mareth linije.

Ljubljancani nočejo popustiti

Časniška agentura Tass je dne 25. januarja poročala nekatere porobnosti o nervoznosti laške okupacijske oblasti v Ljubljani, o kateri smo včeraj poročali glasom agenture Reuter. Tass pravi, da so Italijani prav posebno ogorčeni nad mladino, katero obtožujejo posredne soudeležbe v ubojih predstavnikov okupatorske oblasti, češ da dajejo zatočišče onim, ki so krivi takih ubojev. Ljubljansko Jutro je natisnilo dolgo tozadevno proklamacijo italijanskih oblasti.

V zvezi s tem je bila v Ljubljani zopet uvedena policijska ura — od osmih do petih zjutraj.

Boji na Hrvaškem

Radio Moskva poroča 24. januarja, da so jugoslovanski gerilci pobili 200 Nemcev v napadu na posadko v Samoboru, v neposredni bližini Zagreba.

Druge skupine gerilskih sil so pognale sovražnike čete iz nekaterih gorskih postojank v bližini Banjaluke.

Bolgari na jugoslovanskem ozemlju

London, 31. marca. (ONA) — Iz jugoslovanskih virov prihajajo vesti, da je bolgarsko vojaštvo zasedlo precej novih krajev in razširilo meje bolgarske okupacije, da na ta način osvobodi čimveč nemških sil za operacije v drugih krajih.

Vrhovno poveljstvo bolgarske vojske se je zdaj nastanilo v samem Kragujevcu, v Sumadiji, odkoder poročajo, da tudi bolgarske čete terorizirajo civilno prebivalstvo in z najhujšim pritiskom izsiljujejo od kmetov dobave živil in drugega materiala — vseh takih stvari, katere je težko dobiti. Orožarna v Kragujevcu, ki je bila pred vojno zelo velika in izdelavala precej vojnega materiala, ne obratuje več, deloma radi sabotaže, deloma pa radi pomanjkanja surovin.

Slovinci in 27. marec

London, 31. marca (Radio prejemna služba) — Londonski radio naglašja danes, da je narodov upor z dne 27. marca, rešil Slovence narodne smrti. Ljubljana je bila srečna in vesela, ko je zvedela, da je ljudstvo v Beogradu odstavilo vladno in pregnalo izdajalce. Slovinci so se vedno zavedali, da je njihova rešitev v okvirju močne in samozavestne Jugoslavije.

Zmaga je zdaj postala realnost, ki se v jasnih obrisih pojavlja na obzorju. Toda še bomo morali trpeti, kajti sovražnik bo poskusil potegniti s seboj v pogubo čimveč nedolžnih ljudi.

G. Harrison govori Jugoslovancem

London, 31. marca (Radio prejemna služba) — G. Harrison, Anglež in velik prijatelj Jugoslavije je na kratko govoril našemu narodu v domovini in dejal, da se Angleži spominjajo dogodkov 27. marca in smatraje, da so bili preobrat te vojne.

Nacisti so bili postali gospodarji Francije in so z njenih obal nameravali udariti na angleške otoke. Toda jugoslovanski narod je kljub obupnemu splošnemu položaju pregnal izdajalsko vladno in zagrabil za orožje. Vaš narod bo dobil zasluženo nagrado za svojo hrabrost in za svoje žrtve v službi visokih idealov.

Velika Britanija je silna zemlja. Ona danes pripravlja načrte za invazijo in ne trpi več od zračnih napadov. Ona zdaj povračuje Nemcem milo za drago; za zračne napade na London in za porušenje Varšave in Beograda. Velika Britanija jim ne bo ostala ničesar dolžna.

Na ruskih stepah in v Afriki je bila nemška vojska poražena. Porazena bo tudi na svojih lastnih tleh, v Evropi. Bodite prepričani, da takrat, na oni srečni dan, gesta celokupnega jugoslovanskega naroda ne bo pozabljena. Mi se tega zavedamo, da je vaš odpor pomagal in še vedno pomaga zaveznikom.

Živel junaški jugoslovanski narod!

Italija

New York, 30. marca (PM) — Italijanska lira je kvotirala še pred kratkim v prosti prodaji v Stockholmu: 8 švedskih kroner za 100 lir. Zdjaj, po padcu Mareth linije, je v Stockholmu dobiti vsak znesek italijanskih lir za ceno treh švedskih kroner za 100 lir!

Isti list poroča v svoji številki od 29. marca, da bo v bodoče poveljnik italijanske vojne mornarice, admiral Arturo Riccardi, podrejen nemškemu admiralu Doenicks-u.

Riccardi se je hotel posluževati italijanske mornarice le v svrhu obrambe v Sredozemlju, kar se baje tudi sklada z Mussolinijevo teorijo. Toda Mussolini se je moral podrediti Hitlerjevimi zahtevam.

Sir James Gregg, angleški vojni sekretar, je izjavil včeraj da so britanske armade dozdaj ujele 274.000 italijanskih vojakov.

BOLGARI SPOZNAVAJO, DA SO V NAPAČNEM TABORU

Carigrad, Turčija. — Kakor se poroča vlada med Bolgari veliko vznemirjenje; položaj se je v zadnjem času temeljito spremenil, deloma radi diplomatskega delovanja zapadnih velešil (konferenca v Casablanci in v Adani), a deloma radi ruskih uspehov tekom zime. Vse to je privedlo do umora generala Lukova. Nobenega dvoma ni o tem, da je s tem generalom izgubil na Bolgarskem eden izmed važnih nemških agentov.

Zanesljive vesti iz Bolgarije poročajo, da je vlada zelo okrepila obrambo svojega ozemlja in se v vojaškem oziru pripravlja na presenečanja. Krogi osišča se boje, da ne bi bolgarska vlada zaradi pre-

obrata v turški politiki začela iskati ožjih stikov z Ankarom. Obenem pa so Bolgari začeli intezivno zatirati grški živelj v Traciji in Macedoniji — najbrže hočejo po vojni pokazati zedinjenim narodom, da so ta ozemlja popolnoma bolgarska in da morajo radi tega ostati v bolgarskih rokah.

Toda Hitler bi hotel, da mu Bolgarija pomaga na ruski fronti ali vsaj zadaj za fronto. Značilno je, da so dobili vsi švicarski podaniki nasvet, da zapuste bolgarsko ozemlje. Tudi Nemci pošiljajo svoje žene in otroke nazaj v rajh.

Kam se bo Bolgarija zares obrnila je težko reči, toda jasno je, da je postala silno nevrozna.

PODPREDSNIK WALLACE MED DOMAČINI PAN AME

Podpredsednik Henry Wallace, ki ga kaže pušica na sliki, se je dal slikati s skupino domačinov Boquette, Panama. Podpredsednik je na potovalni misiji po južnih državah, da ustvari več dobre volje med junjaki.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, po nedeljkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Izdaja in tiskar: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kodaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi važnega pomena sa hitro objavijo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko iside list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldna. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

PREROKOVANJA

Prerokovanj in ugibanj je na svetu vedno dovolj. Ljudje radi ugibajo o tem in onem, mnogi tudi prerokujejo. Kadar kake zadeve, posebno zadeve svetovnega značaja nekoliko zaostanejo in se ne razvijajo v takem tempu, kakor preje prerokovano, navadno vstanejo mnogi preroki in na novo prerokujejo. Včasih so taka prerokovanja na mestu, mnogokrat tudi ne, ker zavajajo javnost od gotovih ciljev in če so cilji različni od ciljev za katerim mora javnost gotovega naroda, če hoče do zmage, potem prav gotovo niso koristni.

Demokratske države, ki vodijo borbo proti osišču, morajo imeti v glavnem in najprvo le en cilj in ta mora biti: najtesnejša povezanost med seboj v skupni borbi proti skupnemu sovražniku, neomajano zaupanje do eden drugega, dokler ni zmaga dosežena. Prvo in glavno je in mora biti sovražnika premagati. Potem pridejo na vrsto še le druge zadeve. Ko bo osišče premagano, potem bo časa dovolj za urejevanje povojnega sveta. Tako pravi zdrava pamet in tako bi tudi moralo biti. Toda ni vedno tako.

Ljudje radi stopamo med preroke. Radi sami malo prerokujemo, pa radi slišimo tudi druge ko prerokujejo. Potem pa ugibamo, kaj se bo uresničilo in kaj ne. Zanimivo je res, kaj vse se bo zgodilo v svetu po tej ves svet obsegajoči vojni. Svet stremi po napredku, po nečem boljšem, v tem pričakovanju mu poteka čas. Po tej globalni vojni bo svet precej drugačen, kakor je bil dosedaj. O tem ni nobenega dvoma. Zadnji mir, ni bil pravi mir. Pomanjkljiv je bil, kakor je pomanjkljiva človeška narava. Gotovi zmagovalci so postavili mir na sebičnost in ta ni bila še nikdar dobra podlaga za noben mir. Kjerkoli je še bila podlaga miru sebičnosti, je bilo s tem le položeno seme za novo vojno. In žalibog dosedaj najbrže ni bilo še nobenega mira brez te nesrečne podlage. Ali bo bodoči mir brez nje? O tem bi bilo drzno prerokovati. Lahko se pa reče v naprej o tem toliko, da človeštvu bo poteklo še mnogo časa, predno se bo moglo reči o njem, da je sposobno zidati mir brez vsake sebičnosti. Sicer dal Bog, da bi bilo v tem oziru boljše, toda, kdor pozna človeka, kako počasi in nerad se obrača k boljшему, ta v samo človeško voljo ne bo zaupal preveč, pač pa prosil Boga pomoči, da bi bilo boljše.

Da zna biti po tej vojni le res boljše, kakor je bilo, daje nekaj nekega upanja prerokovanje, ki je zadnje dni precej na dnevnem redu. To prerokovanje je, da pride morda kmalu do miru med katoliško cerkvijo in sodobno sovjetsko Rusijo. To prerokovanje ni nikakor mala zadeva.

Kdor pozna uradno Sovjetsko Rusijo od leta 1917 pa do prav zadnjih časov in njeno politiko do raznih verstev, preko tega prerokovanje ne more brezbrizno naprej. Sovjetska politika napram verstvom je bila na vsej črti nasprotna. Da so bili sovjetski voditelji tako zapeti napram vsaki veri bodo razlogi najbrže v tem, ker so v vseh verah videli sovražno stališče proti sovjetom in so naravno čutili, da vsak Rus, oziroma njihov podanik, ki bi sprejel to ali ono vero, bi postal sovražnik sovjetov. Zato so se ver ogibali in uradno so bili nasprotni vsem. Posebno sovražno stališče so zavzemali proti katoliški cerkvi, ker so vedeli, da je ta najbolje organizirana. Saj je znano, da je že pokojni Lenin, ki je bil boljševik številka 1., dejal: Pravoslavna cerkev se bo sesula, ker je vsa strohnela. Ne tako katoliška cerkev, ta ima organizacijo, ki je razširjena po vsem svetu. Naravno, da se katoliške cerkve tudi najbolj bal, da bi jih ta izpodrinila od upliva pri narodu. Zato so boljševiki tako dosledno preganjali katoliško cerkev in se iste bal.

Toda čas teče naprej in življenje narodov z njim. Sedanja vojna je spravila premnoge narode v skupno obrambo. Proti Hitlerju se bje na vzhodu brezbožni boljševik, kakor se bje v Afriki, katoličan, portestant, žid in narodi še drugih veroizpovedi. Vsi se bjejo proti Hitlerju za svobodo in demokracijo svojih narodov. In Atlantski čarter pa jasno izjavlja podlago bodočemu miru, ki so znane Štiri svoboščine in med temi je posebno poudarjena verska svo-

boda vsakega naroda. Rusija kot članica proti Hitlerjeve fronte mimo te izjave ne more. Res je, da ni podala glede teh izjav in svoboščin še nobene besede, pa je tudi res, da mimo njih ne more, če hoče biti iskrena glede svoje izjave, da se tudi Rusija bori za svobodo in demokracijo sveta.

Neki resen komentator pravi: Churchill in Roosevelt gotovo nista vrgla v svet izjavo o Štirih svoboščinah, da ne bi o tem informirala sovjetskih krogov v Moskvi. Nekako ob istem času je prišla v svet tudi vest, da je v Rusiji dovoljeno bogočastje s pridržki, da se cerkev nima nikjer vtikati v politiko države. Ta koncesija je sicer tako, tako, pogojna, ampak neka izjava je le in nekaj upanja je le, da so sovjeti začeli popuščati in da kaže spravljalnost do verstev. To izjavo lahko vrednotimo vsak po svoje.

Vsa znamenja pa kažejo, da se neki krogi in tem krogom sta na čelu najbrže Roosevelt in Churchill, prav trdijo, da pripravita Rusijo, da pristane na Atlantski čarter ne samo s kako uradno suho izjavo, ampak s pogodbo, da bo spoštovala verstva in njih bogočastja. Kake koncesije bo v tem oziru zahtevala, je zopet drugo vprašanje. Dela pa se v tej smeri. Misija newyorškega nadškofa v Vatikanu, Londonu in morda zna voditi zdaj celo v Moskvo, pripravila pot boljšim odnošajem med Moskvo in Vatikanom in zna prinesiti celo nekak sporazum med njima.

Dal Bog, da bi to prerokovanje ne bilo le prazne besede!

IZ URADA DRUŠTVA SV. ALOJZIJA, ŠT. 47, KSKJ. Chicago, Ill.

Cenjeno članstvo društva Sv. Alojzija:

Naznanim vam, da bomo imeli skupno sv. spoved v soboto dne 10. aprila ter skupno sv. obhajilo v nedeljo 11. aprila, pri pol osmi sv. maši, ko bodo vsa KSKJ društva v fari Sv. Stefana, to se pravi vsi moški in fantje teh društev, ki pripadajo k fari Sv. Stefana, opravili svojo velikonočno dolžnost. Za toraj vas vlijudno vabim, člane društva Sv. Alojzija, da za gotovo vsi storite svojo dolžnost. Razposlal sem spovedne listke po pošti, ta teden jih bodejte prejeli. Kate-ri ne spada k cerkvi Sv. Stefana, si mora dobiti od svoje župnije potrdilo, to je župnikov podpis, da je opravil velikonočno dolžnost; zato sem vam poslal spovedni listek. Upam, da ne bo nobenega med nami, ki bi ne opravil sv. spovedi. Listke položite na obhajilno mizo ali pa jih meni izročite na redni mesečni seji. Želeč vam vesele velikonočne praznike ter obilo božjega blagoslova,

Leo Mladič, tajnik
1919 W. 22nd Pl.

TUKAJ IN V ROJSTNI DOMOVINI

Elizabeth, New Jersey
Zopet se malo oglašam, ker vidim, da je naša naselbina skoraj pozabljena, ali v njej je dosti drugih, samo Slovencev je malo.

Zimo smo prestali. Travnica že zeleni in nas spominja pomladi. Gospodinjje si čistijo vrtove in pripravljajo za cvetice. Fantje so največ odšli in starši po domovih so sami ostali.

V teku zadnjega leta smo spremili z godbo na tisoče mladih iz mesta na postajo. Mnogo solza je bilo prelilih.

Tudi jih je že mnogo padlo in so zadnjokrat vzeli slovo. Pri nas doma v Beli Krajini je bila pesem, ki smo jo še takrat, ko smo živeli še v prostosti, večkrat zapeli:

Oj, z Bogom, oče, mati,
Sedaj se vidimo zadnjokrat.
Če mene zadene ta ostri meč,
me nazaj ne bode več.

Na to pesem se sedaj lahko spominjamo. Že drugič po našem odhodu je naša nekdanja domovina s krvjo oblita. Naši rojaki sedaj že dve leti umirajo mučeniške smrti v rojstni domovini. Italijanska družal je še v Semliški gori okoli železnice 500 čevljev na široko populila in izdrla ven tere, da se ne bodo mogli skrivati četniki domačini, ki branijo svoj rojstni kraj. Italijanski klavci so požgali naše vasi in domove in iztrgali vsi nedolžnih otrok kruh, katerega so težko pridelali starši. Vsa Dolenjska trpi pod italijanskim kopitom. Upajmo, da se trinogom vse to povrne. Zado-usti dolgo že krajevo v Beli Krajini, v krajih kakor Črnomelj, Metlika, Semič, Gradac, itd. V teh farah je bilo vedno pridno ljudstvo. Tudi v Ameriki so bili ravno Belokranjci, ki so ustanovili organizacije KSKJ in SNPJ, te naše največje organizacije. Ustanovili so jih delavci, ki jih večinoma že krije črna zemlja. Slovenija je dala veliko dobrih ljudi, čeprav nas niso spoznali; naš narod je pač tih in skromen. Dokler Jugoslavija ni bila napadena, ni nihče vedel zanjo. Še danes je na svetu dosti ljudi, ki sploh ne vedo, da je kje na svetu Jugoslavija. Za Poljake in celo za Slovake še vedo, a Slovencev ne poznajo nihče. Večkrat čitam Register ali Catholic News. Pišejo o škofu Baragi, pa ne povedo, da je bil Slovenec, ali Jugoslovčan, ali Avstri-

OD PREDSEDNIKA SANŠA

Bratje in sestre!
SANS je izdal proglas za obhajanje SLOVENSKEGA dneva po slovenskih naselbinah. To naj bo dan, ko naj Slovenci demonstrirajo za ideal, za katere naši rojaki v stari domovini trpijo in stradajo, se bojujejo in umirajo in v katere verujejo tako trdno, da jim nobena žrtve ni prevelika. To naj bo dan, ko jih podkrepimo v tem silnem boju, polnem nadčloveškega junaštva.

Našla se bo pot, da se jim sporoči, kar bo zanje nedvomno mogočno bodrilo, in sicer da se Slovenci po vsej Ameriki spominjajo njihove tragedije in njihovega odpora in da so pripravljeno storiti svoj delež za njihovo zedinjenje, za njihovo osvoboditev in srenejšo bodočnost.

Ta dan naj opozori tudi Amerikance na krivice, ki so bile storjene nad slovenskim narodom — ne le v sedanjem sporu, ampak že po prvi vojni, ki so namestu edinstva in svobode dobili razkosanost in tuje jarme.

Z ozirom na važnost tega praznovanja vas prosimo, da se ga udeležite v vsaki naselbini, kjer niso razmere take, da bi to bilo popolnoma nemogoče. Če se ne more prirediti velik zbor, pa imejte vsaj sejo, na kateri naj se sprejmejo primerne resolucije, tako da bomo mogli rojakom v stari domovini sporočiti, da so se jih spomnili Slovenci po vseh naselbinah in jim obljubili svojo pomoč.

V mnogih naselbinah bo mogoče doseči, da proglasijo župani to nedeljo za SLOVENSKI DAN. V takem slučaju se trudite, da to storijo. Vsaoklo veliko gibanje potrebuje reklame; Slovenci si morajo pridobiti simpatije ameriškega javnega mnenja, da se na ta način izpodbije vpliv volkov v ovčjih kogaž. Ponekod bo mogoče dobiti mestno dvorano za zborovanje; tudi to kpristi naši pravični propagandi. Poročilo bo vprašanja, kaj hočejo Slovenci, in pojasnila, ki jih morete dati na to, bodo vzbudila zanimanje za našo stvar. Sicer pa poznate sami najbolje razmere v svojih naselbinah in boste najbolje vedeli, kako morete doseči največ uspeha.

Nedeljo smo morali izbrati iz popolnoma razumljivih razlogov; ob delavnikih je v sedanjih razmerah vsaka podobna proslava nemogoča.

Ne pozabite nam sporočiti o poteku svojega praznovanja in poslati prepisa sprejetih resolucij. Treba je pokazati, da je to ljudsko gibanje, neodvisno

je; pravijo samo, da je bil indijanski škof.

Sedaj vemo, da je bil v začetku edini branitelj Jugoslavije general Mihajlovič. On in nikdo drugi je bil tedaj pripravljen postaviti se v bran in je začel zbirati krog sebe moči oslabele fronte. Če bi imela Evropa več takih generalov, bi bilo ostalo več ljudi živih pred Nemci in Italijani.

Agnes Pasarich.

od vsake vlade in izvirajoče iz ljudskega prepričanja, iz ljudske volje za resnično zmago nad fašizmom in vsakim zatiranjem sploh.

Prilagam vam dve resoluciji; če nimate časa in prilike, da bi sestavili svoji, lahko sprejmete ti dve.

Storite, kar morete, da bo ta prireditve uspešna; kajti čim večji bo njen uspeh, tem bolj bo pomagala našim bratom in sestram v domovini.

Za Slovenski ameriški narodni svet:

Ethin Kristan, predsednik. Resolucija 1

Današnji zbor, s spominom na neopravičeni, a davno nameravani in pripravljeni fašistični napad na Slovenijo, ki je pomenil začetek tragedije slovenskega naroda, izreka svojim rojakom v stari domovini svoje najiskrenejše simpatije in njegovim borcem zoper fašistično tiranstvo najtoplejše pozdrave. Obenem obljubujejo zborovalci, da bodo storili vse, kar je v njihovih močeh, za narodno osvoboditev in za uresničenje slovenskih idealov v Zedinjeni Sloveniji in v novi, federativni, resnično demokratični Jugoslaviji. Nezaslišane žrtve slovenskega naroda ne smejo biti zaman, na razvalinah temne preteklosti se mora zgraditi nov svet, kjer bo svoboda in dejanska enakopravnost delež vsega človeštva in bo torej tudi slovensko ljudstvo moglo uživati dobrine demokracije in svetlobe. Za ta cilj se zborovalci zavezujejo, da bodo dali Slovenskemu ameriškemu narodnemu svetu, dokler ostane zvest sklepom prvega Slovenskega narodnega kongresa, vso svojo podporo.

Resolucija 2

Ker je prvi pogoj uresničenja idealov, ki jih je predsednik Roosevelt označil s svojimi "štirimi svobodami" in podpredsednik Wallace z besedami o "revoluciji navadnega človeka", zmaga Združenih narodov dosledno zmaga Zedinjenih držav nad fašizmom in reakcijo, ponavlja današnji zbor obljubo, da bodo Slovenci v tej deželi storili vse potrebno za pospešenje ameriških vojnih naporov. Zborovalci imajo pred očmi nepopisno trpljenje zaslužjenih narodov v Evropi, Aziji, Afriki, in Oceaniji vseh brate Slovence kakor tudi njihov odprti in počtalni odpor in razumejo, da ne more biti v dvajsetem stoletju in v bodočnosti svobode in varnosti nikjer, če ni prost in varen ves svet. Žrtve, brez katerih je zmaga nemogoča, se doprinašajo za dosego najvišjih ciljev človeštva; Slovenci v tej deželi so doprinašali žrtve doslej in jih bodo doprinašali, dokler ne bo osi-šče brezpogojno kapituliralo in tiranstvo poraženo enkrat za vselej.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berou novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki.

Promoviran v šarženta

Duluth, Minn. — Slovenski vojak John M. Capin, star 26 let, sin Mr. George Capina iz Eveletha, je te dni postal sergeant v Fort Mason, Calif., kjer je pridržen kompaniji glavnega stana. V armadi služi od 18. marca 1942. Prejšnja leta je John igral pri International Hockey League.

Novi rod

Chisholm, Minn. — V nedeljo 21. marca sta bila v cerkvi Sv. Jožefa krščena:

Frank Anthony, sinček Mr. in Mrs. Frank Janezich. Botrovala sta Joseph in Frances Janezich; in

Barbara Jean, hčerka Mr. in Mrs. Edward Dren. Botra sta bila Frank in Helen Zgonc.

Naj v miru počiva

Leadville, Colo. — Dne 6. marca je tukaj umrl rojak Frank Češovar, star 73 let. Pokopan je bil 9. marca. Na Frank Zajčevi farmi je živel 22 let. Doma je bil blizu Ljubljane, v Ameriko pa je prišel pred 10 leti. Bog mu daj večni mir in pokoj njegovi duši! — Miss Mary Klune.

Služit Stricu Samu

Chicago, Ill. — V soboto 3. aprila je odšel k vojakom Frankie Pichman, ki je bil do sedaj zaposlen kot draftsman pri Western Electric Co. — Frankie je sin spoštovane rojakinje in družtvene delavke Mrs. Lene Pichman.

To soboto, 10. aprila, pa odide k mornarici William Pretnar, sin naše naročnice Mrs. Mary Satalovič, prej Pretnar, iz 3153 S. Pulaski Rd.

Obema želimo srečen povratek.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Te dni je prišel domov na kratak oddih Pvt. Robert Peter Motz, sin Mr. in Mrs. Peter Motz, 1628 W. Cermak Rd. Nastanjen je v državi Delaware.

KRIŽEM SVETA

— Beloit, Wis. — Med tem, ko sta oče in mati Mr. in Mrs. C. Shuman molzla krave v hlevu, je v njihovi hiši izbruhnil ogenj. V hiši sta se nahajala eden tri leta, drugi dve leti star sinček in oba sta zgorela. Lesena hiša je bila v takem kratkem času vsa v plamenih, da je bila vsaka rešitev izključena.

— Toronto, Ontario. — Radi vojnih težkoč je vladni odbor za trgovino in promet v Kanadi dovolil povišati cene premo-ru za 75c pri toni. To pa se tiče le okrožja v Toronto, kjer vladajo glede tega izredne razmere.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEHI!

TARZAN (680) LEV SE PRIKAŽE

TO HOLD THE "LIGHTNING-BOLT" ANTELOPE AND KILL IT WITH HIS BARE HANDS WAS A PROBLEM EVEN FOR THE MIGHTY TARZAN.

YET HE MUST ACCOMPLISH THAT TASK BEFORE THE FIERCE LION ARRIVED TO CONTEST HIS PREY.

FINALLY, WITH VIOLENT EFFORT, TARZAN JERKED BACK THE HEAD OF THE BUCK AND BROKE ITS NECK!

AT THAT MOMENT THE LION APPEARED!

Držati kakor blisk urno antelopo in jo ubiti z golimi rokami, tudi za največjega Tarzana ni bilo lahko delo.

Vendar je moral to nalogo izvršiti predno je prišel strašni lev in se potegnil za svoj plen.

Končno je Tarzan s silnim naporom sunkoma potegnil samčovo glavo nazaj in mu zlomil vrat.

To pa se ni zgodilo niti eno samo sekundo prej; v tem trenutku se je namreč prikazal lev.

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

To je bilo zdaj vse pometeno kakor hiša, v kateri je nekdanj prebival in ki se je spreminila v kos zemlje. Žito je raslo na njem in nič ni več spominjalo, kako je bilo prej.

"Vzrok vsega je očetova smrt," je mislil. "Sicer bi še vedno služil tam gori."

In ni poskušal dognati, ali bi bilo bolj tako ali drugače.

"Najino prvo leto bo dobro leto, če pojde tako naprej," je dejala Vina.

Vreme je bilo ugodno, sadeži so kazali dobro, vsenaokrog se je bohotila rodovitnost! Košček zemlje, na katerem je začel mirno in enakomerno kakor majhno jezerce. Krompir je imel trdne, zdrave poganjke in bohotno žito je že rumenelo.

Imela sta v hlevu dve kozi in zajce in dovolj krme v zalogi. Za zimo, ko zemlja počiva, sta si kupila statve. Povsod, kamor je Jan pogledal, je bila njegova sreča zakoreninjena tako trdno, da se ni bal nikakih hudičevih naklepov, ki bi jo skušali izrvati. Cutil se je neprecenljivo bogatega in na izsušenem obrazu mu je zmeraj igral zadovoljen nasmeh.

Vesel je bil, ko je opazoval Vinine gibčne, lesketajoče se oči. Zvečer, po delu, je vladal globok mir.

Ob nedeljah sta v vsej spokojnosti šla pohajati po polju, da bi videla, kako vse raste, ali pa sta ležala v travi na jasi v bukovem gozdiču, ki je stal tik ob hiši. Večer je bil tam miren in samotni; dan je tonil v gostem čadu nad polji; murni so cvrčali. Povsod je vladalo popolno, tiho veselje in zadovoljstvo; podeželska čistost narave, v kateri so živeli starejši ljudje, je bila slika nemotenega dušnega miru.

Žetev je potekla prav tako gladko in podjetno kakor setev. Jan je delal s podvojenimi močmi, zakaj vse, kar je spravil v skedenj, je pridelal sam in je bilo njegova last.

Vina ni govorila o tem, a sama pri sebi je čutila globoko zadovoljstvo nad svojim življenjem. Jan je bil ter ostal zanjo mirni, zaprki moški, ki je komaj povedal, kaj je polnilo njegovo dušo; to pa je čutila, da je za njegovo redkobesednostjo dobrota, ki je ni mogel kazati. Navadila se je na to, brzdata je svojo zgornost in preskrbela vse, kar je le želel, ne da bi mu bilo treba kaj reči. Nekaj pa je v njunem zakoru s strahom in začudenjem opazala: da je bil Jan docela ravnodušen do božjih reči. Živel je, kakor da se primeri vse kar tako in kar na slepo; nikdar ni prosil blagoslova ali milosti za bodoče; nikdar se ni zahvalil za to, kar mu je bilo dobrodelno dano. In zdaj, ko je bila v drugem stanju in je prosila Gospoda za srečen bližajoči se porod, se Jan ni prav nič zmenil za to in je bil kakor tujec, ki ne ve, kaj se plete in za kaj gre.

"Jan, vse, kar dobimo, prihaja od Boga," je dejala. "Kdo ve, kako dolgo bo najino blagostanje trpelo, če ne bova molila. Huda ura ali pa še kaj manj, pa sva na tleh. Vse, kar imava, je v božjih rokah."

Jan ni na to še nikdar mislil. Prej, pri kmetu ni imel nič svojega. Zaupljivo je živel tjavendan, in če je vse zblila toča ali če je bilo vse uničeno, je mislil, da je pač neka nujnost, ki je jačja od vse človeške mo-

či in ne more nihče pri tem ničesar izpremeniti. Kaj več ni mislil, zakaj svojo plačo je dobil kljub temu in jed je bila pripravljena o pravem času. Bolezni ni nikdar poznal in življenje mu je v preproščini teklo v delu njegovih rok.

Zaradi dolgotrajnega zanemarjanja mu je služba božja iz detinstva postala daljna, mrtva stvar. V nedeljo je šel k maši, ker so vsi ljudje hodili. Razen nerazločne predstave, ki je izvirala iz pouka krščanskega nauka v mladih letih, je komaj kaj vedel o tem, kar se imenuje nadzemeljsko. Zdal so pa bili sadovi, ki so rasli tam zunaj, njegovi, zdaj se je bal sile kakor skrivnostne moči, ki zadnji trenotek odloča, ali je kako delo koristno ali brezuspešno. Ta povsem novi občutek ga je še v spanju vznemirjal in že v zgodnjem jutru se je oziral, če ni v ozračju sledu o kaki nesreči. Na zunaj je pritrjeval Vininemu mnenju. Ker je vedel, da misli dobro in da o teh rečeh dosti več razume kakor on, je pač kar njena obveljala; mirno kakor neveden otrok je sedel in si dal pripovedovati stvari, ki so se mu zdele čudovite in vendar abotne. Brala mu je pobožne odstavke iz življenja svetnikov in iz drugih starih knjig, ki jih je prebirala že za časov svoje matere. Jan je poslušal, dokler ni od utrujenosti zakimal in ničesar več slišal kakor mrmranje brez vsebine. Delal se je, kakor da bi bil prepričan, in ni prosil natančnejših razlag in pojasnil. Poslušno je veroval vse, kar je hotela; glavno mu je bilo, da ni nič motilo njegovega notranjega miru. Preden je šel spat, se je poslej odkril, pokleknil pred svetniško podobico in ponavljal molitve, ki jih je Vina na glas brala. Tega se je tako navadil, da je nazadnje delal, kakor da je bilo od nekdanj tako.

Prišli so zimski dnevi in so še povečali enoličnost življenja. Ob slabem vremenu je Jan delal v tkalnici. Vina je vila prejo in skrbelo za gospodinjstvo. Potem sta imela dvojni užitek od odeje, ki je bila dovršena okoli ledenega novega leta. Delala sta in delala in sta bila vesela, da sedita na suhem in gorkem. Prijetno življenje ob večnem povračanju enakih opravkov in pogovorov je potekalo neopazno; poleg tega pa se je pričelo začenjajoče se novo življenje razvijati v edino važno, poglavitno stvar. Vina je blaženo skrivnost zapirala globoko v svojo notranjost. Jan ni maral, da bi kdo opazil njegovo zadrego. Ogibal se je vsakemu vprašanju, na katero ni vedel, kaj naj bi odgovoril. Spokojno je čakal, kaj se bo zgodilo. Obema se je zdelo, ko da je ta novost prišla docela nepričakovano kakor nekaj, kar je bilo od drugod prineseno in je predrugačilo vse mirno početje po hiši.

Zenske iz soseščine so prihajale zdaj pa zdaj, da bi pogledale Vino, ter se smejale njeni nepotrpežljivosti. Zagotavljale so ji, da je to čisto navadna zadeva, ki se dogaja povsod in ki ne prinaša nobene nesreče.

"Prav za prav je to sploh razlog, zakaj se ljudje ženijo!" je menila Dolfova žena. "In ali je fantek ali punčka, je pač vseeno," je modro pripomnila Rielda.

Potem so ženske govorile o lastnih skušnjah; natančno so vedele, kaj je treba storiti v vsakem primeru.

(Dalje prih.)

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena Izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadveni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Maybe You Know...

"THE ARMY DEPENDS HEAVILY ON THE RED CROSS AS A VITAL LINK BETWEEN ITS INDIVIDUAL SOLDIERS AND THEIR FAMILIES..."
Gen. George C. Marshall.

"THE RED CROSS NEVER FAILS THE SOLDIER. IT BRINGS TO HIM A NINTH OF HOME, A TOUCH OF CHEER, WHETHER HE BE IN TEEMING JUNGLES OR ARCTIC WASTE..."
Gen. Douglas MacArthur.

"ON BEHALF OF OUR PEOPLE IN THE EUROPEAN THEATRE I DESIRE TO EXPRESS APPRECIATION TO THE AMERICAN PEOPLE FOR THEIR GENEROUS SUPPORT WHICH HAS MADE POSSIBLE THE OPERATIONS OF OUR AMERICAN RED CROSS..."
Lt. Gen. Dwight D. Eisenhower.

"HARMED RED CROSS MEN HAVE BEEN IN ACTION IN THE SOLOMONS, NORTH AFRICA, AND OTHER FIGHTING FRONTS."

THE RED CROSS HAS ISSUED 5,500,000 FIRST AID CERTIFICATES IN THE LAST 16 MONTHS—EQUAL TO THE POPULATIONS OF PHILADELPHIA AND CHICAGO!

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16 1/2 x 12 1/2

Tiskana v vojih barvah. Sredi je v vencu sedanjí pred s ednik Zdr. držav Franklin D. Roosevelt. Okrog in okrog so slike vseh dosedanjih predsednikov Zdr. držav podpisani s njihovimi lastnoročnimi podpisi. Pod predsednikovo sliko vira v vetru ponosno sveznata zastava. Pod zastavo je spominska pločica in na nji stikano v okrajšavi listina pravice in svobode. Slika je v okvirju in v okvirju steklo. Ta slika je lep kras in zgodovinska pomenljivost za vsak ameriškanski dom. Ker nas naši naročniki za njo poprašujejo, smo jih še nekaj dobili.

Slika stane \$1.50 brez pošiljatenih stroškov.

Pošiljaten stroške plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi slika po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na znanje, in dokler zaloga traja s njimi lahko postrežemo onim, ki si jo želijo.

Naročilo je pridjati potrebni znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

NAROČITE IN ČITAJTE

lepi zanimivi slovenski družinski mesečnik

"NOVI SVET"

ki prinaša vsak mesec zanimivo in zbrano čtivo za ameriške Slovence. Stane letno samo \$2.00. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo \$3.00 letno. Naročnino sprejemajo lokalni zastopniki, ali pa jo pošljite direktno na:

UPRAVA "NOVI SVET"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Ostanimo še pri — edinstvi, dasi poka že na vseh koncih in krajih. Sila "tam" je bila to res le bolj komunistična žavba, vodo so hoteli spraviti na svoj mlin. Jaz sem že tedaj vedel, kaj utegne priti nad Slovence tam, dasi je bil Hitler še daleč za mejami. Ideja, da morajo vsi pomagati, kadar je nevarnost splošna, skupna in preti narodu, toraj vsem, nevarnost, ta ideja je edino pravilna, ker le s skupno obrambo se more nevarnost zaprečiti, ako je to sploh mogoče. Nisem se ustrašil komunistov, bil sem za idejo skupnosti ali edinstvi. Moja vloga je bila malenkostna, bolj akademična, teoretična. Strogo in izključno socialistični krogi so bili tedaj že radi — kruha, stranke, zoper vsak pojav med komunisti, in iz tega razloga tudi zoper — slovenske dneve. Hudo so se repenčili in skakali. Naravno, da je padalo po "trunkovcih", kakor bi bil prav jaz započel s tistimi dnevi, dasi sem bil za dneve le iz idejnih vidikov. "Komunist, boljševik, vrzi kolar proč, idi v Rusijo..." tako je odmevalo.

Jaz sem tedaj le slutil nevarnost. Izenadno tudi za me je prišla — pravcata smrt, ko je prihrumel Hitler in za njim še Mussolini. Ta preteča sila narodnega pogina je privedla do sedanje — edinstvi. Fine and dandy. Ampak to edinstvo tolmačijo neki tako, da bi se

mogli zdaj izkašljivati neki izmозgani elementi v hlačah in jankah, kakor da bi zdaj mogli mešati po svojem gnoju po svoji ljubi volji. Saj smo vsi skupaj, vsi zedinjeni. Malo sem udaril po njih dolgih jeziki, ne po edinstvi, ampak izgleda, da je župnik Trunk pravi in pravcati grobokop te slovenske edinstvi, ker "brska po predalih in dopisih", in vse porušil s svojim verskim fanatizmom.

Well, tako se pač svet suče. Tisti, ki so skakali zoper bolj teoretično edinstvo, in jo podirali, so zdaj, izgleda, pravi stebri edinstvi in zagovorniki celo neke absolutne edinstvi, da bi lahko vsak podlež delal, kar bi se njemu poljubilo radi — edinstvi.

Poglejte se malo v zpegl, kakšni ste bili tedaj, ko se je potreba prikazovala le bolj akademično, ni bila še dejanska. Jaz sem v malem že doživeli, kako je pri — edinstvi, kjer narekuje to edinstvo le sila, ni pa edinstvi v naziranju, in prav zato nisem tako naven, da bi veroval na neko absolutno edinstvo, dasi sem ves za edinstvo, ker je pač sila splošna. Mene ne vznemirja, ko dobivlja ta edinstvo luknje, ker sem pri vsem optimizmu in idealizmu tudi-realist, dasi se skušam pesimizma obvarovati, ker pesimizem je le za take, ki bi bili najraje pri življenju — mrtvi, da bi jim ne bilo treba ganiti s kakim prstom. Vse poznam in poznamo se, in življenje in izkušnje človeka izučijo, ako ima oči odprte in ne gleda na se, gleda pa na splošne smotre, in le v teh smotrkih tiči razlog za edinstvo. Luknje, kakršne edinstvo zadobilja, realista ne ostrašijo, jamrajo le slabiči.

NOVA 85 TONSKA GROMNA TRANSPORTNA LETALA

(Nadaljevanje z 1. strani)

dil novo kovinasto letalo, ki se bo imenovalo "The Flying Wing" (leteča perut), ki bo tehtalo 175,000 funtov in bo v stanu vzeti na krov do 20 tonov več tovora, kakor pa ga more zdaj največje letalo na svetu. To letalo bo lahko vzelo seboj goriva za 17,500 milj dolgo pot. Z drugo besedo, letalo bo lahko napravilo 17,500 milj dolgo pot, ne da bi bilo treba pristati in se založiti z gasolinom. Taka letala bodo lahko z naše pacifiške obale napravile polet nad Tokio, istega bombardirala in se zopet vrnila nazaj domov.

Mornariški eksperti pa so te dni preskušali na vzhodu nova magična orožja s presenetljivim uspehom. Preizkusili so nove globinske bombe proti submarinom, ki so mnogo učinkovitejše od sedanjih. Preizkusili so nove kroglice za izstreljavanje letal iz zraka, ki so se nadvse izborno obnesle. Najdebelejše in najbolj trdo jeklo prebijejo, kakor da bi bilo isto mehko, kakor sir. Izdelali so nove uspešnejše topove, nova sredstva za odkrivanje in odstranjevanje min. Vse to so sicer vojaške tajnosti, toda načelniki tega dela poročajo o njih v javnost s pripombo, da naj narod ve, da se na gotovih mestih, katerim je poverjena naloga obrambe dežele in doseči zmago, dela s polno paro. To naj narodu dvigne zavest in pogum.

Tista slavna nemška ženjalnost ni več najsvetlejša na svetu. Saj njihova ženjalnost ni šla za tem, da bi svetu prinesla s svojo iznajdljivostjo o-

MEH ZA SMEH

LOVSKA

"Ko sem po Afriki lovil razno zverino, sem streljal nekoč na leva, ki ga pa nisem dobro zadel," je pripovedoval znan lovec svoji družbi. "Še preden sem mogel drugič streljati, me je zver napadla in vrgla po tleh, da se mi je vse posvetilo. Že sem mislil, da mi bije zadnja ura, kar se lev nekam zastrmi, nato pa obrne ter zbeži in beži na vse pretege. Vstanem, se otipljem, če sem cel, in premišljujem ter se čudim, zakaj se je lev tako oplasil in jo pobrisal. Kar zapazim na notranji strani klobuka, ki mi je bil z glave padel, vtisnjeno ime tovarne 'Danijel' in — u-ganka je bila rešena."

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS